

Advies:

Exploitatieplan Zuidoost-Brabant 2027

Referentie: 26.12
Adviesdatum: 14 juli 2026
Behandeld door: Jaap Goossens, adviseur/ vertegenwoordiger reizigersbelangen

Geachte heer Kennes, beste Joris,

Hermes heeft Reizigersoverleg Brabant (ROB) verzocht advies uit te brengen over het Exploitatieplan Zuidoost-Brabant 2027. In dit exploitatieplan worden verschillende wijzigingen voorgesteld op het gebied van dienstregeling, lijnvoering en vervoeraanbod binnen de concessie Zuidoost-Brabant.

Voor ROB staat bij de beoordeling van het exploitatieplan het perspectief van de reiziger centraal. Daarbij kijkt ROB niet alleen naar afzonderlijke maatregelen, maar ook naar de samenhang van het netwerk als geheel. Reizigers ervaren hun reis immers niet als een verzameling losse lijnen, maar als één samenhangend vervoersysteem waarmee bestemmingen voor werk, onderwijs, zorg, sociale contacten en recreatie bereikbaar moeten zijn.

Positieve ontwikkeling van het openbaar vervoer

ROB constateert dat het exploitatieplan op meerdere punten voorziet in verbeteringen voor reizigers. Met name de voorgestelde frequentieverhogingen op drukke verbindingen, de uitbreiding van het avondaanbod en de ontwikkeling van een evenementendienstregeling beoordeelt ROB positief. Deze maatregelen dragen bij aan een aantrekkelijker openbaar vervoer en sluiten aan bij de ontwikkeling van de reizigersvraag.

Beperkte meerwaarde voor reizigers in 2027

ROB constateert tegelijkertijd dat een belangrijk deel van de voorgestelde verbeteringen pas per 17 juli 2027 wordt ingevoerd. Door de aansluitende zomervakantie, waarin op veel lijnen de vakantiedienstregeling geldt, worden verschillende verbeteringen voor reizigers pas vanaf medio september merkbaar. Hierdoor resteert in 2027 slechts een korte periode van drie en een halve maand waarin reizigers daadwerkelijk profiteren van de voorgestelde kwaliteitsverbeteringen. Hoewel dit geen afbreuk doet aan de waarde van de maatregelen op langere termijn, beperkt het wel de feitelijke meerwaarde van het exploitatieplan voor 2027.

Periode zomervakantiedienstregeling

ROB adviseert Hermes de voorgestelde periode van de zomervakantiedienstregeling te heroverwegen. De tweede week van september kenmerkt zich door een sterke toename van de reizigersvraag, onder meer doordat onderwijsinstellingen weer volledig in bedrijf zijn. Vanuit reizigersperspectief ligt het daarom meer voor de hand de zomervakantiedienstregeling eerder te beëindigen, zodat het reguliere aanbod weer aansluit op de reizigersvraag zodra deze aantrekt.

Evenwichtige ontwikkeling van het netwerk

Daarnaast ziet ROB dat de beschikbare ruimte binnen het exploitatieplan vooral wordt ingezet voor de verdere versterking van de drukke verbindingen. ROB begrijpt deze keuze en ziet de meerwaarde hiervan voor veel reizigers. Tegelijkertijd vraagt ROB aandacht voor het belang van een evenwichtige ontwikkeling van het netwerk. Openbaar vervoer vervult immers niet alleen een vervoerkundige, maar ook een maatschappelijke functie. De waarde van een verbinding wordt niet uitsluitend bepaald door het aantal reizigers, maar ook door de bijdrage aan de bereikbaarheid van recreatieve en sociale bestemmingen. ROB adviseert Hermes om bij toekomstige ontwikkelvoorstellen expliciet te motiveren hoe naast de vervoerkundige ook de maatschappelijke waarde van verbindingen is meegewogen.

Ontwikkelruimte binnen de concessie

ROB constateert daarnaast dat de ontwikkelruimte binnen het exploitatieplan beperkt is. Bij verschillende voorstellen wordt aangegeven dat uitbreiding of aanpassing van het vervoeraanbod niet mogelijk is vanwege een tekort aan beschikbare voertuigen of dienstregelingen (DRU's). ROB begrijpt dat dit reële operationele randvoorwaarden zijn waarmee Hermes binnen de huidige concessie rekening moet houden.

Tegelijkertijd constateert ROB dat deze beperkingen een steeds grotere invloed hebben op de mogelijkheden om het openbaar vervoer verder te ontwikkelen. Hierdoor blijft er slechts beperkt ruimte om in te spelen op signalen vanuit gemeenten en reizigers.

Conclusie

Per saldo beoordeelt ROB het exploitatieplan positief. Het plan laat zien dat wordt gewerkt aan de verdere ontwikkeling van het openbaar vervoer in Zuidoost-Brabant.

ROB adviseert Hermes om bij toekomstige ontwikkelvoorstellen meer ruimte te reserveren voor het meenemen van wensen en aanbevelingen van ROB. Hierdoor blijft het mogelijk om gedurende de resterende looptijd van de concessie in te spelen op veranderende reizigersbehoeften en het openbaar vervoer verder te ontwikkelen vanuit het perspectief van de reiziger.

Wij ontvangen graag uiterlijk 8 september uw inhoudelijke reactie op dit advies over het exploitatieplan Zuidoost-Brabant 2027. Voor verdere toelichting kunt u contact opnemen met Jaap Goossens, Adviseur/ Vertegenwoordiger reizigersbelangen. ROB publiceert dit advies na 28 juli op www.reizigersoverlegbrabant.nl.

Met vriendelijke groet,
Maruška Lestrade-Brouwer
Voorzitter, Reizigersoverleg Brabant